

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

April 2021 | LT

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

REDAKCIJOS SKILTIS

Redakcijos skiltis

Dabar – mūsų laikas!

Mieli skaitytojai,

Šių metų gegužės 9 d. – Europos dieną – prasidės ilgai laukta Konferencija dėl Europos ateities. Tai unikali galimybė ne tik dalyvauti plataus masto diskusijose apie ES raidos kryptį, bet ir piliečiams perimti atsakomybę už Europos projektą – nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis. Norėčiau paraginti Jus pasinaudoti šia galimybe.

EESRK – Europos organizuotos pilietinės visuomenės namai – jau ilgą laiką ragina reformuoti Europą aktyviau įtraukiant jos piliečius. Esu įsitikinusi, kad į „Briuselio burbulą“ įsileidus piliečius būtų galima pateikti originalių, tačiau praktiškų idėjų ateičiai.

Kad tokia galimybė būtų visapusiškai išnaudota, neturime primesti piliečiams jokio iš anksto suformuluoto požiūrio. Konferencijos dėl Europos ateities diskusijose turi būti skatinama mąstyti nestandartiškai. Niekas diskusijų grupėse neturi įpiršti galutinių išvadų.

Rytojaus Europai reikia naujo, pozityvaus naratyvo. Turime įrodyti, kad Europa yra puiki vieta, kurioje pagal bendrai sutartas vertybes visi turi galimybių gyventi taip, kaip jie nori. JAV žmonės didžiuojasi savo amerikietiška svajone. Tikiu, kad atėjo metas europiečiams pagaliau įvertinti savo gyvenimą ir mėgautis jo teikiamais privalumais.

Dėl COVID-19 pandemijos apribojimų oficialus konferencijos atidarymas Strasbūre vyks mišriu formatu. Jau dabar galime numatyti, kad tokiu būdu – bent jau pradžioje – vyks dauguma su Konferencija susijusių renginių.

Dėl pandemijos labai svarbūs tapo skaitmeniniai Konferencijos dėl Europos ateities aspektai. Paradoksaliai, bet taip ji tampa prieinamesnė paprastiems piliečiams, ypač per daugiakalbę skaitmeninę platformą. Norėčiau paraginti Jus visus pasinaudoti šia priemone – dalyvauti suplanuotuose renginiuose, patiems organizuoti diskusijas arba pasidalyti savo mintimis apie Europos integraciją. Europos ateitis – mūsų rankose!

Christa Schweng

EESRK pirmininkė

ĮSIDĖJIMŲ DATOS

2021 m. gegužės 7 d., Portas

Socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimas

2021 m. gegužės 9 d.

2021 m. Europos diena ir oficialus Konferencijos dėl Europos ateities atidarymas

2021 m. birželio 9–10 d., Briuselis

EESRK plenarinė sesija

„KLAUSIMAS ...“

„Klausimas ...“

Mūsų rubrikoje „Klausimas ...“ prašome EESRK skyrių pirmininkų atsakyti į klausimą, kuris tuo metu mums atrodo aktualiausias.

Balandžio mėn. leidinyje paprašėme Pramonės permainų konsultacinės komisijos (CCMI) pirmininko **Pietro Francesco De Lotto** su EESRK skaitytojais pasidalyti savo nuomone apie pramonės pertvarką ir žaliojo kurso nuostatus.

„Žalioji ir skaitmeninė pertvarka privalo didinti atsparumą, konkurencingumą ir socialinę teisingumą?“

EESC info klausimas: Kaip ir kada bus galima pereiti prie žalesnės, labiau žiedinės ir skaitmeninės pramonės, siekiant Europos Komisijos Žaliojo kurso tikslų? Koks vaidmuo šiame

processe tenka žaliavoms?

Pietro Francesco De Lotto, CCMI pirmininkas: nesvarbu, kalbėtume apie ketvirtąją, penktąją, ar net šeštąją pramonės revoliuciją – ją visada lydi viešos diskusijos. Nepaisant skirtingų nuomonių šia tema, akivaizdu, kad mūsų pramonė išgyvena gilią transformaciją, susijusią su dvejopu iššūkiu: tapti žalesne ir labiau žiedine, o kartu įžengti į skaitmeninį amžių. Tai revoliucija, kuria lemia įvairūs veiksniai: viešoji nuomonė, vartotojų suvokimas, pasaulinio konkurencingumo siekis, poreikis prisitaikyti prie naujų darbo formų ir kt.

Kaip ir visų revoliucijų atveju, galutinis rezultatas bus radikalūs pokyčiai. Tikėkimės, kad ES atveju galutinis rezultatas bus Europos pramonė, kuriai bus pavykę žalinimo ir skaitmeninimo procesus paversti pasauliniu konkurenciniu pranašumu. Šis procesas vyksta jau kelerius metus, tačiau valdžios institucijos turi tinkamai valdyti šią pertvarką, kad jos privalumais galėtų naudotis visos įmonės, visi darbuotojai ir visi Europos regionai.

Kova su klimato kaita ir darnaus vystymosi tikslai neabejotinai yra esminiai ES veiksmų ramsčiai. Tačiau mūsų užduotis yra užtikrinti, kad visos visuomenės grupės ir pramonės sektoriai juos vis labiau suvoktų kaip galimybę, o ne kaip naštą. Europos žaliasis kursas, Žiedinės ekonomikos veiksmų planas, Naujoji Europos pramonės strategija (ir būsimas jos atnaujinimas) ir visa susijusi veikla bei teisės aktai yra esminės priemonės, padedančios šias diskusijas paversti kasdiene realybe visoje Europoje, nepaliekant nė vieno šių bendrų pastangų nuošalyje.

Žaliavos, ypač svarbiausiosios žaliavos, yra šio proceso pagrindas. ES pramonės ir visuomenės skaitmeninimui ir žalinimui reikalingos technologijos, kurioms, savo ruožtu, reikalingos žaliavos. Norėčiau pateikti tokį pavyzdį: vėjo energiją gamina turbinos, kurių sudėtyje, be kitų medžiagų, yra retųjų žemių elementų. Beveik 100 proc. šių elementų mums tiekia Kinija. Panašus scenarijus galioja daugeliui žaliajai ir skaitmeninei pertvarai būtinų technologijų – nuo akumuliatorių iki fotovoltinių plokščių, nuo robotikos iki kuro elementų. Pastaraisiais mėnesiais visuomenė dar labiau atkreipė dėmesį į šias problemas, nes COVID-19 pandemija parodė, kad ES pramonė ir visuomenė apskritai turi tapti atsparesnėmis ir strategiškai savarankiškesnėmis, įskaitant tokias sritis kaip vakcinos, vaistai ir medicinos prietaisai.

Komisijos Svarbiausiųjų žaliavų veiksmų planas, dėl kurio EESRK CCMI komisija neseniai parengė nuomonę, yra gera priemonė, leidžianti dabartinių trūkumų šalinimą derinti su pasirengimo galimoms būsimoms problemoms veiksmais.

Aiškiau atsakydamas į Jūsų klausimą pabrėžiu: norime žaliojo ir skaitmeninio ES pramonės klestėjimo, tačiau nenorime, kad mūsų pramonė ir visuomenė pereitų nuo vienos priklausomybės (pavyzdžiui, nuo tam tikro iškastinio kuro) prie kitos visiškos priklausomybės nuo tam tikrų svarbiausiųjų žaliavų. Siekdami to išvengti ir užtikrinti, kad žalioji ir skaitmeninė pertvarka didintų atsparumą, konkurencingumą ir socialinį teisingumą, turime investuoti į mokslinius tyrimus ir plėtrą, tvarų vietos kasybos žvalgymą, vertingų medžiagų atgavimą iš atliekų ir vienodų daugiašalių sąlygų sudarymą. Tai būtina siekiant užtikrinti, kad žaliosios ir skaitmeninės revoliucijos būtų sėkmingos ir naudingos ES pramonei ir visai visuomenei.

ATSP?KITE, KAS PAS MUS SVE?IUOJASI...

Netikėtas svečias

Kiekvieną mėnesį pristatome netikėtą svečią – asmenybę, kuri pasidalys savo įžvalgomis apie dabartinę situaciją. Tai bus šviežio oro gūsis, praplėsiantis mūsų akiratį, įkvėpsiantis ir leisiantis mums suprasti šiandienos pasaulį. Šiame balandžio mėn. numeryje džiaugiamės galėdami pristatyti aktorę, rašytoją,

režisierę **Aurélie Vauthrin-Ledent**, pasidalijusią su mumis mintimis apie poreikį gelbėti kultūrą, kuri yra būtina mūsų gyvenime.

Aurélie Vauthrin-Ledent yra prancūzė, gyvenanti ir kurianti Belgijoje. Įgijusi Sorbonos universiteto (scenos menų katedra), Ruano regiono scenos menų nacionalinės konservatorijos (dabar – CRR) ir Karališkosios Briuselio konservatorijos scenos menų diplomą, šiuo metu ji yra aktorė, režisierė, scenografė, dainininkė ir dainų autorė, meno vadovė ir festivalio programų sudarytoja. Teatre ji atlieka tiek klasikinio, tiek šiuolaikinio repertuaro vaidmenis tokių režisierių kaip Peggy Thomas, Alexis Van Stratum, Renaud de Putter, Jamal Youssfi, Audrey Marsin, Charlie Degotte arba Thierry Robrechts spektakliuose.

2014 m. ji parašė pjesę „Cerise à l’eau-de-vie“ ir pagal ją pastatė spektaklį Briuselio teatre „Théâtre de la Vie“.

2016 m. teatre „Le Public“ ji atliko pagrindinį vaidmenį pagal Paul Claudel pjesę pastatytame ir Thomas Peggy režisuotame spektaklyje „L’échange“. 2016–2017 m. sezono metu Avinjono teatre „Doms“ ji rengė ir vedė kūrybinio rašymo dirbtuvę „Francophonirique II“, kurios įkūrėjas – šio teatro direktorius Alain Cofino Gomez.

2020 m. sausio mėn. teatre „Théâtre de la Vie“ pagal Henry Bèque pjesę ji pastatė spektaklį „Les Corbeaux“, kuriame ir pati vaidina.

Nuo 2016 m. ji rašo, kuria dainas, jas atlieka pasivadinus sceniniu vardu „La Chouette et les Oiseaux de nuit“.

2016 m. ji tapo daugiadalykio festivalio „Tri-Marrant“ Briuselio teatre „Théâtre de la Vie“ sumanytoja ir yra jo meno vadovė ir programos sudarytoja. 2018 m. šis festivalis išaugo ir šiuo metu rengiamas kas dveji metai. Trečią kartą festivalis turėjo įvykti 2020 m. birželio mėn, tačiau dėl COVID-19 nukeltas į 2022 m. birželį.

2020 m. balandžio mėn. ji įkūrė Belgijos frankofoniško teatro leidyklą „Les Oiseaux de Nuit“ ir pati yra leidybos direktorė, meno ir administracijos vadovė.

Aurélie Vauthrin-Ledent: Taip, kultūra yra pirmos būtinybės!

Gimiau 1981 m. kovo 28 d. ir per 40 mano gyvenimo metų apibūdinimas „pirmos būtinybės“ niekada nebuvo taip dažnai vartojamas su žodžiu „kultūra“, kaip tai girdžiu šiuo metu, kai išgyvename sveikatos krizę, sukėlusią ir ekonomikos krizę. Visi suprantame, kad pasibaigus krizei daugelis mūsų paradigmu pasikeis. Mums kyla ir kils didelių abejonių visais mūsų visuomenei svarbiais klausimais.

Taigi, šis apibūdinimas „pirmos būtinybės“ iškilo į dienos šviesą, kai mes, kultūros sektoriuje dirbantys žmonės, buvome pavadinti „ne pirmos būtinybės“ darbuotojais. Tai, kad buvome priskirti „ne pirmos būtinybės“ kategorijai, nesustabdomai išjudino aplinką ir neišvengiamai skatina ieškoti gilesnių ir platesnių atsakymų.

Tokiu būdu meno ir kultūros pasaulis, atsidūręs šešėlyje ar net visai užmirštas, visiems nelauktai nušvito keista, o gal tiksliau – kartėlio pripildyta šviesa.

Esu kultūros žmogus. Kultūra mintu ir kultūrą kuriu. Esu aktorė, dainininkė, režisierė, autorė, teatro ir prancūzų kalbos mokytoja, prancūzakalbės Belgijos teatro kūrinių leidėja, festivalių organizatorė, ypatingai domiuosi vizualiniu menu, scenografija, judėjimo ir šokio menu. Aš nebijau pasiraitojusi rankoves kibti į sunkiausią darbą, o kartais imtis ir atsitiktinių darbų. Darbų, kuriuos dažnai mūsų visuomenė linkusi nuvertinti. Nebijau darbo. Tik darbas padėjo man tapti tuo, kuo esu. Tai didžiausia vertybė, kurią man įskiepijo tėvai. Tačiau kultūra – tai dar viena mano motina. Kultūra suformavo mano asmenybę ir ją sutvirtino. Kultūra prisidėjo prie gilių perversmų: asmenybės raidos, vidaus revoliucijų ir sukrėtimų, ji suteikė minties laisvę, bet visų pirma – atvėrė širdį. Gražiausios mano gyvenimo kelionės – tai užburiančių violončelės garsų sužadintos emocijos, Šekspyras, šokdinantis šydais apgaubtas jam paklusnias sielas, nesibaigiančias istorijas pasakojantys paveikslai ant sienų ar muziejaus galerijose. O ką jau kalbėti apie stebuklingą teatro pasaulį, daug platesnį, nei scenos paveikslas ar spektaklio tekstas, tai daugialypė ir įvairovės kupina visata, kurioje pamatyti galima visko: nuo marionėčių improvizacijų iki žodžio meno ir kūno judesio spektaklių. Teatras savo discipliną ir rūšių skaičiumi neatsilieka nuo medicinos.

Jau metus kultūros ir meno pasaulis miega. Kultūros profesijų žmonių kančia didžiulė. Visų pirma tai dvasinė kančia, po to dar ir finansiniai sunkumai, kuriuos dėl veiklos sustabdymo patiria žmonės, dirbantys scenos meno sektoriuje, šiuo metu apimtame gilios finansinės krizės. Nepaisant plataus spektro, scenos menų profesijos yra per mažai žinomos. Tai autoriai, režisieriai, aktoriai, kostiumų dailininkai, dramaturgai, šviesos ir garso režisieriai, dekoracijų kūrėjai, scenografai, makiažo specialistai, asistentai ir visos kitos profesijos ir darbai, kurie reikalingi iki ir po spektaklio parodymo scenoje: platinimo, komunikacijos, reklamos specialistai, žiūrovus aptarnaujantis personalas, bilietų pardavėjai... ir tai tik menka didžiulio sąrašo dalis.

Taip pat svarbu, o gal ir dar svarbiau yra tai, ką išgyvena publika – kenčiantys žmonės. Dabar visuomenė, turinti ribotą pasirinkimą tarp „Netflix“ arba knygų, pernelyg skubotai pasirenka spalvotą vaizdą – lengvai prieinamą vieną iš mums likusių kultūros sričių. Platus pasirinkimas liko praeityje. Dabar vienintelis pasiūlymas – izoliavimas, neliko bendravimo ir atvirumo, juoko, svajonių, tolimų minties kelionių, galimybės patogiai įsitaisyti raudono aksomo teatro krėsluose...

Nepamirškime ir liūdesio dėl atimtos galimybės mokytis, nes kultūra yra geriausia gyvenimo mokykla!

Tačiau svarbiausia, kad dėl mūsų vadovų neteisingai pavartoto neigiamą atspalvį turinčio įvertinimo „ne pirmos būtinybės“, apibūdinimas „pirmos būtinybės“ dabar visur siejamas kultūros profesijomis. Tikrai nenoriu maištauti, tik turiu beprotišką viltį (kiekviena viltis yra šiek tiek beprotiška), neužgniaužiamą ateities viltį: tikiuosi, kad netolimoje ateityje paprasti žmonės pagaliau ir kiekvieną kartą tardami žodį „kultūra“ visada jį susies su žodžiais „pirmos būtinybės“.

Taigi, bandymas mus „palaidoti“, mums suteikė jėgų pakilti. Kultūra tampa svarbia kaip niekada anksčiau. Laikas tai patvirtins. Aš tuo tvirtai tikiu, tiksliau – esu įsitikinusi. Pasibaigus šiai krizei, niekuomet nebeleisime nuvertinti kultūros ir viso, kas su ja siejama.

Aurélie Vauthrin-Ledent

[Le vieux poète parle doucement](#)

Nous avons le plaisir de vous présenter à nouveau une série de haïkus, sous le titre commun "**Le vieux poète parle doucement**", que nous a offerts leur auteur, **Herman van Rompuy**, ancien président du Conseil européen.

Herman van Rompuy: *Le vieux poète parle doucement*

Celui qui a vu le soleil

Ne s'habitue jamais vraiment au froid

Un fils du soleil

XXX

L'envie et le désir

des fleurs et des bourgeons

du sourire du printemps

XXX

Prunus blancs

Des arbres nus jaloux

Des couleurs colorent la vie

XXX

The longing and the desire
for flowers and buds
for the smile of spring

XXX

White prunus
Trees naked jealous
Colours colour life

The old poet speaks gently

We are pleased to present a new selection of haikus by **Herman Van Rompuy**, former President of the European Council, as part of our series "The old poet speaks gently".

The haikus were originally written in French.

Herman van Rompuy: The old poet speaks gently.

He who has seen the sun

Never really gets used to the cold

A son of the sun

EESRK NAUJIENOS

„Valstybės narės deda daug pastangų, tačiau dar daug reikia nuveikti, kol nacionaliniai planai bus paruošti.“

EESRK plenarinėje sesijoje kovo 25 d. vykusioje diskusijoje už žmonėms tarnaujančią ekonomiką atsakingas Europos Komisijos

vykdomasis pirmininkės pavaduotojas Valdis Dombrovskis pareiškė, kad dauguma nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų tebėra ankstyvajame etape ir kad „dar reikia daug nuveikti, kol planai bus pakankamai subrandinti“. Jis taip pat pažymėjo, kad ES ekonomiką sugrąžinant į vėžes svarbus vaidmuo tenka prekybos politikai.

Diskusiją pradėjo EESRK pirmininkė **Christa Schweng**, kuri pareiškė, kad ES ir jos valstybės narės į krizę reagavo sparčiai ir energingai ir kad EESRK dabar tikisi spartaus ir veiksmingo „Next GenerationEU“ ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimo.

Ji taip pat priminė EESRK raginimą kurti tokią [ekonomikos valdymo sistemą](#), kuri sudarytų sąlygas ekonomikos atsigavimui, būtų orientuota į klestėjimą ir atspindėtų dabartinę pokrizinę ekonominę tikrovę. EESRK yra pasiruošęs aptarti ekonomikos valdymo peržiūrą ir pasiūlė kartu su Komisija surengti suinteresuotųjų subjektų konferenciją.

Kalbėdamas apie nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus **V. Dombrovskis** pasakė, kad Komisijai informaciją apie tai, ką ketina įtraukti į šiuos planus, pateikė 23 iš 27 valstybių narių. „Tačiau, nors operatyvumas yra svarbus, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo lėšos būtų pradėtos skirstyti kuo greičiau, svarbiausia yra kokybė.“ Komisijos narys perspėjo, kad **dar reikia daug padaryti**, kol planai bus pakankamai subrandinti, kad juos būtų galima teikti tvirtinimui. Jis atkreipė dėmesį į tris pagrindines sritis, kuriose dar reikia padirbėti: audito ir kontrolės sistemos; patikimos sąmatos ir išlaidų klimatui ir skaitmeninimui stebėseną; taip pat reikšmingos žalos nedarymo principo taikymas.

V. Dombrovskis pridūrė, kad planų įgyvendinimą galima papildyti socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės parama kiekvienu etapu. Komisijos narys padėkojo EESRK už savalaikį ir reikalingą pažangos įvertinimą, kuris pateiktas Komiteto [rezoliucijoje dėl pilietinės visuomenės dalyvavimo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų procesuose](#).

Kalbėdama apie tarptautinę prekybą **Ch. Schweng** sakė, kad taisyklėmis paremta daugiašalė prekybos sistema, taip pat atvira, sąžininga, įtrauki ir nuspėjama tarptautinė prekybos aplinka ir toliau turi išlikti principu, kuriuo vadovausis ES. EESRK tikisi prisidėti prie analizės, kuri turėtų nustatyti geriausią šios srities praktiką, ir šį indėlį pateikti rugsėjo mėn. numatomoje priimti nuomonėje savo iniciatyva.

Ch. Schweng taip pat pareiškė, jog EESRK tikisi, kad ES galės įkvėpti naują bendradarbiavimą ir užtikrinti didesnę nuoseklumą Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) ir kitų tarptautinių organizacijų, tokių kaip Tarptautinė darbo organizacija, veikloje prekybos ir investicijų, deramo darbo, socialinių ir žmogaus teisių ir klimato kaitos klausimais.

V. Dombrovskis sutiko, kad norint paremti mūsų ekonomikos gaivinimą ir užtikrinti Europos klestėjimą teisingiausia būtų ir toliau prekiauti su mūsų pasauliniais partneriais. Komentuodamas PPO institucinę reformą, jis pasakė, kad Komisija tikisi, jog PPO taps forumu, kuriame būtų sprendžiamos opiausios šiandienos pasaulio problemos, tokios kaip COVID-19 poveikio mažinimas, aplinkos ir socialinio tvarumo palaikymas, skaitmeninės prekybos taisyklių atnaujinimas ir kova su nesąžininga prekybos praktika. (na)

#YEYS2021: Europos jaunoji karta imasi klimato iššūkio

Visos Europos vidurinių mokyklų moksleiviai Europos Komisijos vykdomajam pirmininkės pavaduotojui Fransui Timmermansui pateikė konkrečius pasiūlymus dėl klimato politikos – toks buvo

2021 m. kovo 18-19 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto surengto virtualaus jaunimo aukščiausiojo lygio susitikimo klimato kaitos klausimais rezultatas.

„Jauniesiems europiečiams turi būti suteikta galimybė pasisakyti dėl ES ateities: be jūsų raginimų imtis veiksmų nebūtų buvę **Europos žaliojo kurso**“, – pasakė **F. Timmermans**, sveikindamas 2021 m. renginio **„Tavo Europa, tavo balsas!“** dalyvius. „Man didžiulį įspūdį daro tai, kad jūs puikiai suprantate klimato kaitos problemą, ir tai, kaip jūs teikiate pasiūlymus. Būtent taip reikia gyventi, suprasti vienas kitą, juk labai sunku nekęsti žmogaus, kurį gali suprasti,“ – sakė Komisijos narys.

Pasibaigus dvi dienas trukusioms gyvoms virtualioms diskusijoms, #YEYS2021 dalyvavę 234 16–18 metų moksleiviai iš 28 šalių, paraleliai dirbę 45 virtualiuose derybų kambariuose, parengė konkrečias rekomendacijas, kurias pateikė baigiamojoje plenarinėje sesijoje.

Kaip ir [Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijoje](#) (COP), mokiniai turėjo įsijausti į suinteresuotųjų subjektų grupės darbą ir bendradarbiauti su kitomis grupėmis, kad parengtų planą, kaip iki amžiaus pabaigos apriboti visuotinį atšilimą iki saugaus lygio, kuris būtų gerokai mažesnis nei 1,5°C. Šios grupės atstovavo tam tikriems sektoriams ir pramonės šakoms, kurių veikla ir pozicija daro poveikį visuotiniam atšilimui.

Moksleivių pasiūlymuose raginama:

- miestuose sodinti medžius ir rengti vertikaliuosius sodus;
- gyvendinti „ekologiško Manhatano projektą“ ES, daug investuojant į naujas technologijas;
- investuoti į didesnį plačiosios visuomenės švietimą;
- gyvendinti konkrečioms šalims pritaikytas politikos priemones, atsižvelgiant į šios šalies aplinkybes;
- remti miškų sodinimą kaip vieną veiksmingiausių ilgalaikių anglies dioksido absorbavimo būdų;
- diegti vandenilio ir biudujų rangą palaipsniui atsisakant iškastinio kuro;
- mažinti atotrūkį tarp išsivysčiusių ir besivystančių šalių.

Jaunųjų europiečių parengtame galutiniame plane, kurį pristatė aštuoni moksleiviai, numatoma, kad iki 2100 m. temperatūra padidės + 1,4°C, taigi bus pasiektas užduoties tikslas.

Už komunikaciją atsakingas EESRK pirmininkės pavaduotojas **Cillian Lohan** baigė renginį šiais pastebėjimais: „Tikiuosi, kad renginyje „Tavo Europa, tavo balsas“ įgyta patirtis jums įkvėpė norą būti aktyviais piliečiais. Jūsų dalyvavimas reikalingas tam, kad demokratija būtų tvirta. Jaunimo judėjimas parodė, kad pokyčiai gali prasidėti gatvėse. Šiandien padedame tiems, kuriems reikia aktyvesnių veiksmų, kad jų balsas būtų išgirstas valdžios koridoriuose.“

Daugiau informacijos apie 2021 m. renginį „Tavo Europa, tavo balsas!“ rasite oficialiame renginio tinklalapyje. (ks)

EESRK: Jeigu norime sustabdyti klimato kaitą, keiskime sistemą?

Kovo 20 d. renginio „Tavo Europa, tavo balsas!“ (YEYS) metu EESRK suorganizavo papildomą virtualų renginį „Sisteminiai pokyčiai kūrimas“, kuriame ekspertai, aktyvistai ir nuomonės formuotojai pasidalijo savo žiniomis ir patirtimi apie klimato kaitą sisteminių pokyčių kontekste.

Šiam renginiui pirmininkavo už komunikaciją atsakingas EESRK pirmininkės pavaduotojas **Cillian Lohan**, kuris taip pristatė temą: „Klimato kaita vis intensyvesnė ir kiekvienam mūsų atskirai sunku surasti išeitį; tokiam iššūkiui reikia esminių kultūros, elgsenos ir vertybių pokyčių.“

Renginio metu vyko keturios podiumo diskusijos, kuriose buvo kalbama apie sisteminių pokyčių būtinybę klimato kaitos problemai spręsti.

Pirmąją diskusiją vaizdo pranešimu pradėjo už aplinką, vandenynus ir žuvininkystę atsakingas Europos Komisijos narys **Virginijus Sinkevičius**, pabrėžęs, jog būtina taikyti kompleksinę požiūrį: „Klimato kaita, biologinės įvairovės nykimas, išteklių mažėjimas ir tarša yra tarpusavyje susiję ir šiuos klausimus turime spręsti drauge. Europos Komisijos atsakas yra žaliasis kursas, tačiau savo vaidmenį turi atlikti ir piliečiai, nes sisteminiams pokyčiams pasiekti mums reikia naujų idėjų.“

Klimato aktyvistė **Josephine Becker** paminėjo klimato teisingumo koncepciją: „Europa iš dalies yra atsakinga už šią klimato krizę, todėl mes privalome imtis veiksmų.“

Antroje diskusijoje Ateities forumo vyresnioji planavimo strategė **Corina Angheloiu** išdėstė savo nuomonę apie tinkamiausią būdą sisteminiams pokyčiams pradėti: „Pagrindinis sisteminių pokyčių atskaitos taškas yra vertybės; dabartinės ekonominės sistemos orientuotos į veiksmingumą, tačiau jeigu sistemą paremtume teisingumu, sulauktume ir rezultatų.“

Jungtinių Tautų jaunimo patariamiosios grupės dėl klimato kaitos pirmininkė **Nisreen Elsaïm** sakė: „Dabartinės ekonominės ir politinės sistemos neatitinka mūsų tikslų ir kenkia mūsų aplinkai. Į rezultatus orientuotas valdymas neveikia.“

„Hot or Cool“ instituto valdantysis direktorius **Lewis Akenji** per trečiąją diskusiją paaiškino, kaip dabartinės sistemos daro įtaką žmonių gyvenimo būdai ir transporto, darbo, maisto ir kt. pasirinkimui: „Mes didiname nelygybę ir vartojame per daug; dabartinės ekonominės ir politinės sistemos mūsų netenkina.“

Klimato aktyvistė **Saoi O'Connor** kalbėjo apie sprendimus priimančių asmenų vaidmenį: „Lyderiai ir politikai gali kalbėti apie skaičius ir politiką, tačiau nepanašu, kad jie atsižvelgtų į žmonių tikrovę.“

Paskutinėje renginio diskusijoje buvo kalbama apie konkrečius sisteminių pokyčių iniciatyvų pavyzdžius. Interneto paieškos sistemos *Ecosia* įkūrėjas ir vykdomasis direktorius **Christian Kroll** papasakojo, kad visas jo įmonės pelnas panaudojamas įvairių rūšių medžiams sodinti, tuo pagerinant vietos bendruomenių gyvenimą visame pasaulyje.

Lėtos mados šalininkė ir nuomonės formuotoja **Juliet Bonhomme** pabrėžė, kad vartotojai gali daryti įtaką savo sprendimais: „Mūsų pinigai yra mūsų galia.“

Renginį per „Facebook“ stebėjo daugiau kaip 100 žmonių iš visos Europos. Su sisteminių pokyčių tema jie taip pat galėjo susipažinti peržiūrėję **Sophie Ong** ir **Tiboro Mikloso** kūrimus, kuriuos diskusijų įkvėpti menininkai pristatė iš karto po renginio. (dgf)

[Aiškiai pripažintas svarbus EESRK vaidmuo Konferencijoje dėl Europos ateities](#)

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas buvo pakviestas prisijungti prie konferencijos, kurioje bus nubrėžta būsimos ES raidos kryptis, valdymo organo.

Europos Komisijos pirmininkė **Ursula von der Leyen** savo 2019 m. liepos mėn. politinėse gairėse, skirtose tuomet būsimai Europos Komisijai, paragino surengti Konferenciją dėl Europos ateities, kad piliečiai galėtų išsakyti savo nuomonę apie būsimą ES raidą.

Remdamiesi šiomis gairėmis, trijų pagrindinių ES institucijų (Europos Parlamento, Europos Komisijos ir ES Tarybos) pirmininkai 2021 m. kovo 10 d. pasirašė bendrą deklaraciją dėl Konferencijos dėl Europos ateities, kurioje jie apibrėžė tikslą jos paskirti (bendradarbiavimas su piliečiais), turinį (užtikrinti dvejopą – žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir didinti Europos atsparumą, konkurencingumą bei solidarumą) ir terminus (išvados turėtų būti parengtos iki 2022 m. pavasario).

Konferencijos dėl Europos ateities valdymą užtikrins vykdomoji valdyba, nes ji prižiūrės Konferencijos darbą ir tiesiogiai atsiskaitys Konferencijos plenarinei asamblėjai.

EESRK, kaip Europos pilietinės visuomenės namai ir tiltas, jungiantis Europos institucijas ir organizuotą pilietinę visuomenę, buvo pakviestas prisijungti prie šios vykdomosios valdybos.

EESRK pirmininkė **Christa Schweng** dalyvavo visuose valdybos posėdžiuose.

EESRK šiuo metu tobulina Konferencijai dėl Europos ateities skirtą savo indėlį ir gali remtis bent trimis savo pagrindiniais ramsčiais:

- savo 329 nariais, atstovaujančiais visiems socialiniams sluoksniams (darbdaviams, profesinėms sąjungoms ir plačiai pilietinei visuomenei) visose 27 valstybėse narėse,
- savo sukurtu tinklu su nacionalinėmis ekonomikos ir socialinių reikalų tarybomis ir
- savo ryšių grupe – pilietinės visuomenės organizacijų tinklu, kuris, nors ir nėra tiesiogiai atstovaujamas EESRK, palaiko glaudžius ryšius su juo, dar labiau padidindamas pasiekiamą auditoriją.

EESRK yra labiau nei bet kada anksčiau įsitikinęs, kad konkrečiai ir veiksmingai prisidedamas prie Konferencijos dėl Europos ateities jis gali iš tiesų pakeisti padėtį ir užtikrinti, kad Europos pilietinės visuomenės balsas skambėtų garsiai ir aiškiai. (sm)

EESRK gilinasi ? nuotolinio darbo išš?kius

Per pirmąjį karantiną, kuris buvo įvestas dėl COVID-19 pandemijos, nuotoliniu būdu dirbančių asmenų skaičius ES staiga išaugo nuo 5 iki 40 proc. Praėjus metams, kai ir toliau dirbama nuotoliniu būdu, vis dar sunku tinkamai įvertinti šios darbo formos poveikį darbdaviams, darbuotojams ir visai visuomenei.

EESRK atkreipia dėmesį į tai, kad reikia daugiau mokslinių tyrimų ir ilgalaikės perspektyvos, kad būtų galima pasinaudoti šios darbo formos teikiama nauda ir sumažinti jos keliamą riziką.

Nepaisant akivaizdžių galimybių, kurių nuotolinis darbas suteikia tiek darbuotojams, tiek darbdaviams (didesnis našumas, lankstesnis darbo organizavimas ir didesnė autonomija), jis vis dėlto dali daryti neigiamą poveikį profesiniam ir asmeniniam darbuotojų gyvenimui. Pandemijos metu ribos tarp šių dviejų gyvenimo sričių kartais išnyksta dėl pernelyg didelio darbo krūvio, ilgų darbo valandų ir poilsio trūkumo.

Vyraujant „nuolatinio prisijungimo“ kultūrai daugeliui darbuotojų sunku atsijungti, o tai vėliau gali atsilipti žmonių psichikos ir fizinei sveikatai, taip pat gerai savijautai. Kaip EESRK pažymėjo kovo mėn. vykusioje plenarinėje sesijoje priimtose dviejose nuomonėse dėl nuotolinio darbo, ypač moterys patiria neigiamą darbo namuose poveikį, nes joms dažniau tenka darbą namuose suderinti su namų ruoša.

EUROFOUND tyrimo duomenimis, 30 proc. „reguliariai“ nuotoliniu būdu dirbančių asmenų kasdien arba keletą kartų per savaitę dirbo pasibaigus darbo laikui ir apie 20 proc. jų dirbo daugiau kaip 48 val. per savaitę. Apie 40 proc. „reguliariai“ nuotoliniu būdu dirbančių asmenų ilsisi mažiau nei 11 val. per parą.

Todėl tam, kad būtų galima sumažinti nuotolinio darbo keliamą riziką ir sustiprinti jo teikiamą naudą popandeminiu laikotarpiu, EESRK ragina socialinius partnerius valstybėse narėse parengti kiekvienai šaliai pritaikytas taisykles atsižvelgiant į konkrečių sektorių ir įmonių padėtį, vykdamas esamą socialinį dialogą ir taikant kolektyvinių derybų sistemas.

Nuotolinį darbą reikėtų tinkamai reguliuoti. Svarbu užtikrinti galimybę pasibaigus COVID-19 krizei jį atšaukti ir rinktis savanoriškai. Asmeninės ir kolektyvinės nuotoliniu būdu dirbančių asmenų teisės ir darbo krūvis turėtų būti tokie pat, kaip ir darbdavio patalpose dirbančių kolegų. EESRK nurodė, kad nuotolinio darbo tvarka turi būti nustatyta raštu, užtikrinant vienodą požiūrį ir vienodas darbuotojų sveikatos ir saugos sąlygas.

„Darbas iš namų tampa vienu iš ateities darbo rinkų požymių, tačiau negalime leisti, kad tai skatintų socialinę regresiją ir darbuotojų izoliaciją. Tokia darbo forma gali padėti žmonėms derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą, tačiau negalime leisti, kad namuose dirbantys asmenys būtų diskriminuojami ar su jais būtų elgiamasi kitaip, nei su darbuotojais, nusprendusiais dirbti biure“, – pažymėjo nuomonės „Nuotolinio darbo iššūkiai“ pranešėjas **Carlos Manuel Trindade**.

EESRK nurodė, kad atsižvelgiant į greitą šios darbo formos plėtrą ir pandemijos metu įgytą patirtį reikėtų įvertinti esamas ES sutartis dėl nuotolinio darbo siekiant įsitikinti, kad jos vis dar yra veiksmingos naujomis aplinkybėmis.

Tai visų pirma pasakytina apie ES lygmeniu socialinių partnerių pasirašytus 2002 m. Pagrindų susitarimą dėl nuotolinio darbo ir 2020 m. Pagrindų susitarimą dėl skaitmeninimo. Į juos turėtų atsižvelgti valstybės narės ir

socialiniai partneriai, rengdami nacionalines sistemas įmonėms ir darbuotojams, naudojantiems šią darbo formą.

Be to, vadovaujantis SESV nuostatomis ir (arba) valstybių narių lygmeniu galėtų būti imtasi Europos teisėkūros iniciatyvos siekiant apsaugoti ir įgyvendinti teisę atsijungti.

ES ir valstybės narės taip pat turėtų pasinaudoti galiojančiais teisės aktais, pavyzdžiui, Darbo laiko direktyva ir Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyva, kuri yra visapusiškai taikytina nuotoliniam darbui. Šias direktyvas reikėtų perkelti į nacionalinę teisę ir atitinkamai įgyvendinti, o tai neabejotinai „padės pagerinti nuotoliniu būdu dirbančių asmenų darbo sąlygas“.

EESRK taip pat atkreipė dėmesį į pavojų, kylantį dėl to, kad nuotolinis darbas sudaro dvigubą apmokamo ir neapmokamo darbo našumą. Tarp vyrų ir moterų vis dar nėra vienodo namų ruošos darbų pasiskirstymo ir ši našta daugiausia tenka moterims, o tai sumažina jų galimybes našiai dirbti mokamą darbą ir gali pakenkti jų profesinėms perspektyvoms.

„Tiek visa visuomenė, tiek įmonės turėtų dėti visas įmanomas pastangas, kad sugriautų šiuos lyčių stereotipus ir pripažintų moteris visavertėmis darbuotojomis, taip papildant daugelį kitų jų atliekamų vaidmenų bei savybių. Šių išankstinių nuostatų ekonominė ir socialinė kaina visuomenei yra labai didelė“, – pažymėjo nuomonės pranešėja **Milena Angelova**.

Atsižvelgdamas į tai EESRK taip pat paragino parengti „Priežiūros kursą Europai“, pabrėždamas, kad prieinama, pasiekama ir įperkama priežiūros infrastruktūra ir paslaugos vaikams, specialiųjų poreikių turintiems ir vyresnio amžiaus asmenims yra dar viena itin svarbi išankstinė sąlyga lyčių požiūriu vienodam nuotoliniam darbui užtikrinti.

[At?jo metas Europai sustiprinti savo veiksmus ne? gali?j? politikos srityje](#)

Kovo 24 d. EESRK surengė diskusiją dalyvaujant už lygybę atsakingai Europos Komisijos narei Helenai Dalli dėl naujos Neįgaliųjų teisių strategijos, kurią neseniai paskelbė Europos Komisija.

2021–2030 m. laikotarpiui skirta strategija siekiama ES užtikrinti visapusišką JT neįgaliųjų teisių konvencijos (JT NTK) įgyvendinimą. JT NTK yra proveržio sutartis, kuri, gindama žmogaus teises, pakeitė negalios suvokimą ir visuomenę įpareigojo šalinti kliūtis, neleidžiančias šiems asmenims visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime.

„Palankiai vertiname naują ES neįgaliųjų teisių strategiją. Apie 87 mln. žmonių ES turi tam tikrą negalią ir daugiau kaip pusė jų jaučiasi diskriminuojami“, – įžanginėje kalboje pažymėjo EESRK pirmininkė **Christa Schweng**.

Ji priminė, kad EESRK buvo pirmoji institucija, 2019 m. priėmusi nuomonę savo iniciatyva, kurioje ragino naują Darbotvarkę dėl neįgaliųjų teisių visapusiškai suderinti su JT NTK: „Labai džiaugiuosi, kad į daugelį tuo metu mūsų pateiktų rekomendacijų atsižvelgta prieš keletą savaitių pateiktoje ES neįgaliųjų teisių strategijoje.“

Tiek savo nuomonėse, tiek teminės tyrimo grupės dėl neįgaliųjų teisių, kuri buvo įsteigta stebėti, kaip valstybėse narėse įgyvendinama JT NTK, darbu EESRK primygtinai ragino užtikrinti visapusišką JT NTK įgyvendinimą.

Nuomonė [2020–2030 m. ES darbotvarkės dėl neįgaliųjų teisių kūrimas](#) nėra vienintelis EESRK dokumentas šiuo klausimu – Komitetas taip pat yra priėmęs keletą kitų dokumentų, pavyzdžiui, [informacinį pranešimą](#) ir [nuomonę](#) dėl neįgaliųjų teisės balsuoti Europos Parlamento rinkimuose. EESRK naująją strategiją išnagrinės atskiroje nuomonėje, kuri bus pristatyta liepos mėn. plenarinėje sesijoje.

„Praėjus dešimčiai metų po to, kai ES ratifikavo JT NTK, atėjo metas sustiprinti Europos veiksmus neįgaliųjų politikos srityje. Mūsų tikslas – ES ir už jos ribų paskatinti teigiamus pokyčius neįgaliųjų gyvenime, kad jie, be jokių išimčių, galėtų dalyvauti lygiomis teisėmis su visais“, – kalbėjo Komisijos narė H. Dalli.

EESRK nariai palankiai įvertino naująją strategiją, tačiau įspėjo, kad ją įgyvendinant ES ir valstybės narės turi atsižvelgti į pražūtingas pandemijos pasekmes neįgaliesiems, ypač užimtumo ir švietimo srityse, nes egzistuojanti nelygybė didėja. (II)

[ES geležinkeli? transportas: 2021-ieji – Europos geležinkeli? metai – tinkamas laikas poky?iams](#)

Geležinkelių transporto klausimu vis dar reikia pažangos politikos, reguliavimo ir kultūros srityse, nors per 25 liberalizavimo metus daug nuveikta atveriant rinkas ir siekiant techninio suderinimo. Tai pagrindinė EESRK kovo mėn.

plenarinėje sesijoje priimtos nuomonės dėl bendros Europos geležinkelių erdvės mintis.

EESRK pabrėžia, kad reikia nešališkos bendros Europos geležinkelių erdvės ir jos laimėjimų analizės, o **2021-ieji Europos geležinkelių metai** galėtų tapti puikia proga apžvelgti poslinkius ir užsibrėžti naujus ateities tikslus.

Kalbėdamas plenarinės sesijos diskusijoje [nuomonės](#) pranešėjas **Stefan Back** pareiškė: „Geležinkeliams reikia, kad keistųsi kultūra ir požiūris, kuris pirmiausia orientuojamas į vartotojų poreikius tiek keleivinio, tiek krovinio transporto srityje. 2021-aisiais – Europos geležinkelių metais – turėtų būti pasinaudota siekiant skatinti šiuos elgsenos pokyčius, plėtoti sklandesnį operatorių ir klientų bendradarbiavimą ir kuo geriau išnaudoti skaitmeninimo teikiamas galimybes.“

COVID-19 pandemija sustabdė arba įšaldė projektus, tad dabar reikia atsigriebti už prarastą laiką. Valstybės pagalba tebėra būtina norint užtikrinti pagrindines paslaugas po krizės, o viešųjų paslaugų sutartys gali visiems garantuoti prieinamas, įperkamas ir įtraukias keleivių vežimo paslaugas. EESRK nuomone, tai yra viena veiksmingiausių ir efektyviausių priemonių keleivių vežimui geležinkeliais skatinti. (mp)

Energetikos pertvarka: ES reikia didinti greit?

Neseniai priimtoje nuomonėje EESRK pareiškė, kad norint pasiekti 2050 m. ES energetikos ir klimato tikslus, reikia daug spartesnės pertvarkos kuriant energetikos sąjungą, tačiau perspėjo, jog pavojinga nepaisyti socialinės ir ekonominės situacijos atskirose valstybėse narėse.

Komiteto teigimu, jeigu nebus atsižvelgta į socialines ir ekonomines sąlygas skirtingose valstybėse narėse, visuomenei gali būti sunku pritarti investicijoms ir reformoms, kuriomis skatinama energetikos pertvarka.

Lutz Ribbe parengtoje ir kovo mėn. plenarinėje sesijoje priimtoje [nuomonėje](#) EESRK išdėstė savo poziciją dėl 2020 m. energetikos sąjungos būklės ataskaitų ir nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų vertinimo, sakydamas, kad nors 2020 m. energetikos ir klimato srities tikslai iš esmės buvo įgyvendinti, tai negali kelti pasitenkinimo.

Ateinančių 30 metų, pradedant 2020-aisiais, tikslai turi būti daug platesnio užmojo ir energetikos sąjungoje didžiausias dėmesys iš tiesų turi būti skiriamas piliečiams.

L. Ribbe pareiškė: „Energetikos pertvarkai pavojų keltų tai, jeigu politikai žadėtų, kad joje galės dalyvauti didelė visuomenės dalis, tačiau iš tikrųjų rimtai nevertintų šio pažado ir jo netesėtų.“ (mp)

Naujoji Komisijos strategija neveiksni? paskol? problemai spr?sti n?ra tinkama COVID-19 pandemijos laikais

EESRK palankiai vertina naują Komisijos veiksmų planą dėl neveiksnių paskolų, tačiau mano, kad jame nėra naujų pasiūlymų, kurie būtų tinkami COVID-19 laikams, todėl Europa ypatingą laikmetį turės išgyventi

vadovaudamasi įprastam laikmečiui parengtomis taisyklėmis.

[Kovo 25 d. plenarinėje asamblėjoje priimtoje nuomonėje](#) EESRK nagrinėjo neveiksnių paskolų problemos sprendimo strategiją. Europos Komisija išdėstė, kas jai kelia didžiausią susirūpinimą, susijusį su konkrečiais ekonomikos sektoriais, pavyzdžiui, bankais, kredito pirkėjais, kredito administratoriais. Tačiau EESRK savo nuomonėje išdėstė platesnės Europos visuomenės požiūrį.

„EESRK labai rūpi bankų sektoriaus stabilumas“, – kalbėjo nuomonės pranešėjas **Kęstutis Kupšys**. „Tačiau mums rūpi ir įsiskolinusios įmonės, kurios nebegali sumokėti skolų, taip pat perspektyvios įmonės, kurioms gali prireikti papildomų pinigų iš bankų. Negalime pamiršti ir pažeidžiamiausių piliečių, kurie yra prasiskolinę ir rizikuoja tapti vadinamųjų „maitvanagių fondų“ aukomis. Galiausiai, turime atsižvelgti į visus mokesčių mokėtojus: kai, o tiksliau, jei viešosios lėšos bus naudojamos neveiksnių paskolų portfeliams pirkti, būtent jie sumokės už bankų gelbėjimą paskolų negrąžinimo atveju“, – teigė K. Kupšys.

EESRK rekomenduoja pirmiausia ir svarbiausia šalinti gilumines neveiksnių paskolų priežastis, siekiant užkirsti kelią jų susikaupimui ateityje. Veiksmingiausias būdas to pasiekti yra užtikrinti nuolatinį konkurencingumo stiprinimą, orientuojantis į veiklos tęstinumą ir ekonomikos atgaivinimą, kartu kuriant tvirtas socialinės apsaugos sistemas, kovojant su skurdu, pernelyg dideliu įsiskolinimu ir nedarbu, garantuojant deramą darbo užmokestį ir įgyvendinant anticiklines ekonominės politikos priemones krizių metu.

Atsižvelgiant į koronaviruso poveikį ES ekonomikai, prognozuojama, kad neveiksnių paskolų apimtis padidės visoje ES. Siekiant sušvelninti neigiamas pasekmes, EESRK ragina taikant paramos priemones kredito įstaigoms kartu skirti valstybinių pagalbos priemonių ir skolininkams, kurie patiria finansinių sunkumų vien dėl pandemijos.

Nors Komisija siūlo plėtoti finansinių sunkumų paveikto turto antrines rinkas, EESRK mano, kad poreikis sukurti visos ES tarpvalstybinę neveiksnių paskolų rinką yra perdėtas. Būtų pavojinga skolų išieškotojams suteikti veikti visoje ES leidžiantį „pasą“, kai nei „buveinės“, nei „priimančioji“ šalis nevykdo tinkamos priežiūros. Šį žingsnį būtų galima pateisinti tik tuo atveju, jei būtų nustatytas atsvaros priemonių rinkinys, padedantis apsaugoti sunkumų patiriančius skolininkus – tam tikras ES masto vartotojų apsaugos „standartas“ skolų išieškotojams.

Be to labai abejotina, ar kredito pirkėjų tarpvalstybinės operacijos duoda apčiuopiamos ekonominės naudos visai ekonominei sistemai, o ne tik bankams, kredito pirkėjams ir kredito administratoriams.

Kalbant apie neveiksnių paskolų pardavimą turto valdymo įmonėms (kurios šnekamojoje kalboje taip pat yra vadinamos „blogais bankais“), EESRK mano, kad tai turėtų likti išimtimi. Pirmenybė turi būti teikiama kredito įstaigos ir skolininko sudaromiems dvišaliams pertvarkymo susitarimams, kuriuose sprendimas turėtų būti orientuotas į veiklos tęstinumą ir ekonomikos atgaivinimą.

Pasak Kęstučio Kupšio, Europos Komisijos dokumente trumparegiškai ir technokratiškai sprendžiamas klausimas, kasdien vietoje iškylantis daugeliui visuomenės grupių. „Norime aiškiai parodyti, kad neveiksnių paskolų klausimas neturėtų būti susietas su finansinio stabilumo išsaugojimo klausimais“, – teigė jis. „Mūsų įsitikinimu, neveiksnių paskolų problemą reikia spręsti bankų viduje, o ne paprasčiausiai į rinką išmetant paskolas tada, kai jos tampa neveiksniomis. Paskolų negalima paversti preke!“ (na)

EESRK siūlo priemones, kuriomis būtų remiamos investicijos į svarbiausių žaliavų gavybą ir perdirbimą

Kovo mėn. plenarinėje sesijoje Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė nuomonę, kurioje siūloma remti investicijas į svarbiausių žaliavų žvalgymą, gavybą ir į iš atliekų gautų antrinių žaliavų naudojimą, nes tai labai svarbu ES pereinant prie žaliosios ekonomikos.

2020 m. rugsėjo mėn. Europos Komisija priėmė Svarbiausių žaliavų veiksmų planą, kuriuo siekia sumažinti priklausomybę nuo pirminių svarbiausių žaliavų ir ES stiprinti žaliavų vidaus gavybą. Savo nuomonėje EESRK pritaria šiam požiūriui ir teigia, jog „visokeriopai remia žaliają pertvarką ir mano, kad žaliųjų technologijų diegimui būtinų žaliavų gavyba yra labai svarbus etapas“.

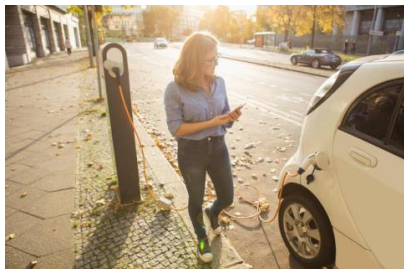
Tačiau EESRK ragina imtis papildomų priemonių, kad šis požiūris taptų įmanomas, nes žvalgymas ir gavyba yra itin rizikinga veikla. Pranešėjas **Dumitru Fornea** išdėstė tokią nuomonę: „Tiek pirminių, tiek antrinių žaliavų gavybos skatinimas yra būtinas, todėl mums reikia padėti investuoti į gavybos sektorių ir spartinti atliekų, kurios galimai turi vertingų medžiagų, analizę.“

Bendrapranešėjis **Michal Pintér** pareiškė, kad ši parama gali būti įvairių formų: „Mums reikia remti investicijas teikiant paskolų garantijas, taikant nusidėvėjimo mechanizmus ir valstybės pagalbą, tačiau taip pat parengiant supaprastintą leidimų kasybos veiklai suteikimo procesą.“

Nuomonėje taip pat pabrėžiama, kaip svarbu plėsti svarbiausių žaliavų apibrėžtį – tradiciškai jos suprantamos, kaip medžiagos, kurias tiekia kasybos sektorius. EESRK nuomone, tai pernelyg siaura apibrėžtis, ribojanti žaliosios energijos augimą, nes medienos medžiagas galima efektyviai naudoti įvairesnėms paskirtims nei anksčiau.

Žaliavų sektorius turi didžiulį ekonominį potencialą. ES jame sukurta maždaug 350 000 darbo vietų ir daugiau kaip 30 mln. darbo vietų yra apdirbamosios pramonės šakose, kurios priklausomos nuo patikimos ir nekliudomos galimybės gauti mineralinių žaliavų. EBPO prognozuoja, kad iki 2060 m. visame pasaulyje medžiagų naudojimas padvigubės, o metalų naudojimas turėtų išaugti net 150 proc. Labai tikėtina, kad tai padidins spaudimą planetos ištekliams ir sukels grėsmę laimėjimams pasaulinės gerovės srityje.

Todėl nuomonėje pabrėžiama, kad labai svarbu į metodiką, kuria remiantis bus sudaromas svarbiausių naudingųjų iškasenų sąrašas, įtraukti naujus aspektus. EESRK mano, kad Europos Komisija turėtų įvertinti „šalių, iš kurių į Europą ketinama įvežti žaliavas, žmonių ir ekonomikos poreikius ir interesus“. Todėl reikėtų nustatyti atitinkamus kriterijus, kuriuos taikant būtų galima patikrinti, ar tokių žaliavų tiekimo pasaulinės grandinės atitinka etikos principus. (ks)

EESRK ragina nustatyti tikslesnes ir labiau suderintas sąlygas tvaresniam baterijų gyvavimo ciklui ES užtikrinti

Kovo mėn. plenarinėje sesijoje EESRK priėmė nuomonę, kurioje siūlo nustatyti tikslesnius ir veiksmingesnius naujojo Baterijų reglamento įgyvendinimo valdymo mechanizmus ir priemones, įtraukiant visus suinteresuotuosius subjektus. EESRK nuomone, taip būtų sukurtas Sąjungos pagrindas, kuris ES būtų taikomas visam baterijų gyvavimo ciklui.

2020 m. gruodžio 10 d. Europos Komisija pateikė pasiūlymą dėl Reglamento dėl baterijų ir baterijų atliekų. Pasiūlymas atitinka Europos žaliojo kurso nuostatas, kuriomis skatinamas ES ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas siekiant iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui.

EESRK priimtoje nuomonėje pritariama reglamente išdėstytoms nuostatoms: savo naujais baterijų tvarumo standartais Komisija ir pasauliniu mastu skatins žaliąją pertvarką ir parengs planą dėl kitų iniciatyvų, kurios bus skelbiamos pagal jos tvarių produktų politiką.

Tačiau savo nuomonėje EESRK ragina nustatyti tikslesnius ir veiksmingesnius naujojo reglamento įgyvendinimo valdymo mechanizmus ir priemones, įtraukiant visus suinteresuotuosius subjektus. Kaip teigė pranešėjas **Bruno Choix**, „siūlomą reglamentu siekiama sukurti Sąjungos sistemą, kuri apimtų visą baterijų gyvavimo ciklą, įskaitant suderintas ir platesnio užmojo taisykles dėl baterijų, jų sudedamųjų dalių, baterijų atliekų ir perdirbtųjų medžiagų. Šiuo reglamentu Komisija ketina skatinti inovacijas ir ES technologinės kompetencijos plėtrą ir realizavimą“.

Bendrapranešėjis **Frank Uhlig** paaiškino, kad ši parama gali būti įvairi: „Kalbant apie deramą stropumą stebint baterijų tiekimo grandinę, reikalaujame visiško skaidrumo įgyvendinant šią stebėsenos sistemą. Baterijų perdirbimas, atnaujinimas ir pakartotinis naudojimas padeda užtikrinti pradinės vertės grandinės saugumą. Būtina remti ekologiniam projektavimui skirtus mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą.“

EESRK rekomenduoja spręsti problemas šioje srityje stiprinant Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) ir Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros (OSHA) vaidmenį ir išteklius.

EESRK siūlo, kad, siekiant skatinti baterijų pakartotinį naudojimą, atnaujinimą ar antrinį naudojimą ir perdirbimą, kartu su sąvoka „gyvavimo ciklo pabaiga“ būtų vartojama sąvoka „naudojimo pabaiga“.

ES rinkai pateikiamos baterijos turėtų tapti tvarios, labai efektyvios ir saugios per visą savo gyvavimo ciklą. Tai reiškia, kad baterijos turi būti gaminamos darant mažiausią galimą poveikį aplinkai, naudojant medžiagas, kurios gaunamos visiškai laikantis žmogaus teisių ir socialinių ir ekologinių standartų. Baterijos turi būti ilgalaikės ir saugios, o naudojimo pabaigoje reikėtų keisti jų paskirtį, jas apdoroti arba perdirbti, sugrąžinant vertingas medžiagas į ekonomiką. (ks)

Europos mokslinių tyrimų erdvė: EESRK palankiai vertina jos pertvarkymą, kad ji taptų tikru nauju kursu Europos moksliniams tyrimams ir inovacijoms

Paskelbusi naują planą Europos Komisija parodė esanti pasiryžusi užtikrinti, kad Europa neužleistų pozicijų JAV ir Azijai tiek fundamentaliųjų, tiek taikomųjų mokslinių tyrimų, patentų ir aukštųjų technologijų produktų bei paslaugų srityse, teigiama EESRK kovo mėn. plenarinėje sesijoje priimtoje [nuomonėje](#).

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) teigimu, stipriausias [siūlomos naujos Europos mokslinių tyrimų erdvės](#) (EMTE) elementas yra siekis **sparčiai paversti mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatus tvarių verslų ir tvariomis darbo vietomis**.

„Tikrai būtina, kad naujoji EMTE nebūtų vien šiek tiek daugiau to paties,“ – pareiškė nuomonės pranešėjas **Paul Rübig**. „Šis naujas kursas sustiprins mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikį kaip tik tuo metu, kai inovacijos taps esminiu lūžio veiksniu ne tik COVID sukrėstai Europos ekonomikai, bet ir planetos išlikimui.“

Europos mokslinių tyrimų srityje mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatai į inovatyvius produktus ir paslaugas perkelti lėčiau nei JAV ir Azijoje. Europa atsilieka nuo Azijos patentų srityje (2019 m. Azija pateikė 65 proc. pasaulinių patentų paraiškų, Europa – tik 11,3 proc.), ypač skaitmeninių paslaugų versle ir technologijų vystymo postūmio inovacijų, t. y. naujų produktų, kuriuos skatina naujų technologijų moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra, srityje. Apskritai per pastaruosius 20 metų Azija, ypač Kinija ir Korėja, labai pagerino savo mokslinių tyrimų, technologijų ir inovacijų rezultatus. Nauja EMTE investicijomis ir didesniu judumu turėtų padėti Europai pasivyti konkurentus.

EESRK pritaria Komisijos planui, bet atkreipia dėmesį į **penkis svarbius sektorius**, kurie nepateko į strateginių technologijų sąrašą, nors yra būtini Europos klestėjimui:

- skaitmeniniai verslo modeliai,
- prekės ir maisto gamybos technologijos,
- klinikiniai moksliniai tyrimai, farmacijos ir biotechnologijų sektorius,
- kosminės technologijos,
- švarus vanduo ir sanitarinės sąlygos.

Kita svarbi EESRK nuomonės tezė yra ta, kad reikia **subalansuoti kompetenciją ir spartą** mokslinių tyrimų technologijų plėtros rezultatus perkeltiant į inovatyvius produktus ir paslaugas. Versle greitis yra būtinas, tuo tarpu mokslininkai siekia kompetencijos ir prašo skirti moksliniams tyrimams ir inovacijoms daugiau laiko ir pinigų. Komisijos mokslinių tyrimų, technologijų ir inovacijų politika turėtų tarpusavyje suderinti abu šiuos aspektus. (dm)

Europos ateitis priklausys nuo to, kaip spręsimė kaimo vietovi? klausimus

Kaimo vietovės turėtų tapti patrauklesnės jaunimui ir įmonėms. Taip pagerėtų visų europiečių gyvenimo kokybė ir jie galėtų rinktis, kur norėtų gyventi ir dirbti. Tai buvo viena iš svarbiausių kovo 8 d. EESRK vykusių diskusijų *Holistinės tvarios kaimo ir*

miesto plėtros strategijos kūrimas išvadų.

Europos miesto ir kaimo vietovės vystosi nevienodai. Labai svarbu skatinti politiką, kuri sustabdytų šią tendenciją, užtikrintų teisingą ir tvarų perėjimą prie gerovės ekonomikos visose vietovėse ir skatintų tolygesnį gyventojų pasiskirstymą. Visų pirma kaimo vietovės, kurios atlieka itin svarbų vaidmenį užtikrinant ekonominę ir socialinę sanglaudą, regionų atsparumą ir teikiant daugybę paslaugų per įvairias vietas ekosistemas (įskaitant maisto gamybą), turėtų tapti patrauklesnės jaunimui ir įmonėms.

EESRK Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyriaus (NAT) pirmininkas **Peter Schmidt** pažymėjo: „Ekonomikos gaivinimo po COVID-19 krizės laikotarpis suteikia puikią galimybę parengti strategijas, kurios užtikrintų, kad nė viena vietovė ir nė vienas pilietis nebūtų paliktas nuošalyje vykdant teisingą pertvarką, kad Europos Sąjunga taptų neutralaus poveikio klimatui, tvari ir klestinti.“

„Dabar, kai Europos Sąjunga patvirtino drąsų ekonomikos gaivinimo dokumentų rinkinį, skirstant lėšas būtina atsižvelgti į atotrūkį tarp ES vietovių“, – patikino EESRK narys ir Ekonominės ir pinigų sąjungos, ekonominės ir socialinės sanglaudos skyriaus pirmininkas **Stefano Palmieri**.

Komisijos pirmininkės pavaduotojos Dubravkos Šuicos kabineto atstovė **Deša Srsen** pabrėžė: „Remdamiesi [ilgalaike kaimo vizija](#), kurią Komisija planuoja patvirtinti birželio mėn., siekiame suteikti postūmį kaimo vietovėms.“

EESRK nuomonės [Integruotas požiūris į ES kaimo vietoves](#) pranešėjas **Josep Puxeu Rocamora** pabrėžė, kokia sudėtinga yra kaimo ir pažeidžiamų vietovių integracija, nes ji susijusi su visomis ES politikos sritimis. „Siekiant šių vietovių vystymosi siūlome teritorines sutartis, kurios būtų dalyvaujamojo pobūdžio, pritaikytos prie vietovių ypatumų ir padėtų išsaugoti jų istorinį, kultūrinį ir gamtos paveldą“, – pažymėjo jis. (mr)

Pats laikas iš ties? Įgyvendinti Lygybės sąjungą?

Tikslių duomenų rinkimas ir tinkamos valstybių narių politikos priemonės yra būtini veiksmingam ES kovos su rasizmu veiksmų plano įgyvendinimui ir rasizmo ir etninės diskriminacijos atvejų, kurių ypač padaugėjo per COVID-19 pandemiją Europoje, išaiškinimui.

Ketvirtadalis europiečių mano esą diskriminuojami mažiausiai vienoje savo gyvenimo srityje, rasinė ir etninė diskriminacija labai išaugo užimtumo srityje, todėl būtina skubiai imtis priemonių ir atnaujinti kovos su

rasizmu teisės aktus visoje ES ir užtikrinti jų vykdymą – prie tokios išvados buvo prieita kovo 18 d. EESRK surengtame virtualiame klausyme.

Klausyme „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. ES kovos su rasizmu veiksmų planas“ dalyvavo pranešėjai iš ES institucijų ir Europos žmogaus teisių ir kovos su rasizmu platformų. Jų pateikti skaičiai parodė liūdną padėties vietos lygmeniu vaizdą.

Šiai temai skirtos EESRK nuomonės pranešėjas **Cristian Pîrvulescu** pabrėžė, kad ES kovos su rasizmu veiksmų planas yra labai savalaikis, nes jis skelbiamas dėl pandemijos gilėjant nelygybei ir didėjant diskriminacijai.

Europos Komisijos atstovas Thibault Balthazar pabrėžė, kad valstybėms narėms tenka svarbus vaidmuo ir paragino jas priimti nacionalinius veiksmų planus, į šį procesą įtraukiant pilietinę visuomenę ir už lygybę atsakingas institucijas. **Aleksandra Wesoly** pristatė ES priemones, tokias kaip Informacijos apie radikalizaciją tinklas, ir kitas platformas, kurios padeda kovoti su radikalizacija ir ekstremistiniais naratyvais. **Maria Daniella Marouda** pareiškė, kad tyrimas „Europos Komisija prieš rasizmą ir netoleranciją“ atskleidė pažangą kovai su diskriminacija skirtų teisės aktų srityje.

Pagrindinių teisių agentūros atstovė **Joanna Goodey** pabrėžė, kad nors teisės aktai ir egzistuoja, trūksta duomenų, todėl norint, kad veiksmų planas būtų sėkmingas, reikia patikimai ir nuolat rinkti duomenis.

Regionų komiteto nuomonės dėl ES kovos su rasizmu veiksmų plano pranešėja **Yoomi Renström** pabrėžė, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turi būti pripažintos strateginėmis partnerėmis kuriant, įgyvendinant ir stebint nacionalinius veiksmų planus.

Rumunijos kovos su diskriminacija tarybos pirmininkas **Csaba Asztalos** pažymėjo, kaip svarbu turėti prieinamas duomenų bazes ir aiškios komunikacijos strategijas, tuo tarpu „SOS Racisme“ atstovė **Marie Mescam** sakė, kad ES reikia skubiai sukurti dialogo erdvę, kurioje pilietinė visuomenė, už lygybę atsakingos institucijos ir kovos su rasizmu organizacijos galėtų keistis patirtimi ir žiniomis.

Už propagavimo veiklą atsakinga Europos kovos su rasizmu vyresnioji pareigūnė **Juliana Wahlgren** **išreiškė viltį, kad pilietinės visuomenės organizacijoms priklausančių rasinių ir etninių mažumų atstovų,** turinčių svarbios patirties, įtraukimas bus naudingas veiksmingam plano įgyvendinimui. (mt)

Vakar? Balkanai – trękstama Europos dęlionųs dalis

Kovo mėn. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto plenarinėje sesijoje vyko diskusija su Europos Komisijos nariu, atsakingu už kaimynystę ir plėtrą, Olivėriu Várhelyi, kurios metu aptarta dabartinė Vakarų Balkanų partnerių stojimo į ES padėtis. EESRK narių įsitikinimu, Vakarų Balkanų partnerių integracija į ES yra geostrateginė investicija į taiką ir ekonomikos augimą.

EESRK pirmininkė **Christa Schweng** diskusiją pradėjo pabrėždama, kad EESRK Vakarų Balkanų stojimui į ES teikia didelės reikšmės: „Mūsų Komiteto nuomone, Vakarų Balkanai yra trūkstama dėlionės dalis, kad išsipildytų Europos Sąjungos siekis sukurti vieningą ir tvarią Europą – ateičiai pritaikytą Europą“, – pažymėjo ji.

Óliver Várhelyi paminėjo COVID-19 pandemijos pasekmes Vakarų Balkanams ir pabrėžė, kad „Europos Komisija yra pasiryžusi šiuo sunkiu metu visomis priemonėmis toliau remti mūsų artimiausius kaimynus“. Ó. Várhelyi taip pat pristatė Komisijos [Vakarų Balkanų ekonomikos ir investicijų planą](#) – 9 mlrd. EUR iniciatyvą, kuria siekiama dviejų tarpusavyje susijusių tikslų – suteikti postūmį ekonomikos atsigavimui ir gerinti šio regiono konvergenciją su Europos Sąjunga. „Pagal šį planą siekiama ne tik paskatinti regiono ekonominį vystymąsi, atsparumą ir konkurencingumą, bet ir socialinę sanglaudą. *To turime siekti drauge*“, – pabrėžė Ó. Várhelyi.

Po diskusijos buvo priimta nuomonė [Stojimo proceso stiprinimas](#) *Itikima ES perspektyva Vakarų Balkanų šalims*. Nuomonės pranešėjas **Andrej Zorko** pabrėžė stojimo proceso svarbą: „Vakarų Balkanų partnerių integracija į ES yra geostrateginė investicija į viso žemyno taiką, stabilumą, saugumą ir ekonomikos augimą.“ (dfg)

Sužinokite, kuo EESRK gali būti naudingas jums NAUJAS LEIDIMAS

Naujoje šio leidinio redakcijoje pateikiama glausta ir atnaujinta Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto apžvalga. Komitetas yra unikalus konsultacijų, dialogo ir konsensuso paieškų forumas, kuriame dalyvauja įvairių organizuotos pilietinės visuomenės sektorių atstovai, įskaitant darbdavius, profesines sąjungas ir tokias grupes kaip profesinės ir bendruomeninės asociacijos, jaunimo, moterų grupės, vartotojų, aplinkosaugos ir kitos organizacijos.

Be to, joje pristatomas EESRK vaidmuo ir užduotys, paaiškinama, kaip jis veikia ir palaiko ryšius su ES teisės aktus priimančiomis institucijomis, taip pat pateikiama keletas sėkmingų jo veiklos pavyzdžių.

Brošiūrą galima rasti 23 oficialiosiomis ES kalbomis EESRK interneto svetainėje adresu

<https://www.eesc.europa.eu/lt/our-work/publications-other-work/publications/discover-what-eesc-can-do-you-2021-edition>

Norėdami gauti popierinę versiją, kreipkitės į EESRK Vizitų ir leidybos skyrį: vipcese@eesc.europa.eu (af)

Hasta luego, hombre!

David Gippini Fournier 2021 m. gegužės 1 d. palieka Spaudos skyrių. Brangus Davidai, Spaudos skyriaus kolegos Tau dėkoja už galimybę dirbti kartu, už profesionalumą darbe, už nuoširdžius asmeninius ir profesinius santykius ir už diplomatinį gebėjimą. Žavėjomės, kaip elegantiškai, lyg Humphrey Bogart, Tu palaikai ryšius su visuomene.

Tiek daug išmokome stebėdami Tavo nepaprastą gebėjimą valdyti stresą sudėtingiausiose situacijose!

Dirbti su Tavimi buvo didžiulis džiaugsmas ir malonumas.

Sėkmės!

Spaudos skyriaus kolegos: Agata, Katerina, Ewa, Laura, Nicola, Millie, Daniela, Melissa, Margarida ir Marco.

Buvusi už komunikaciją atsakinga pirmininko pavaduotoja (2018–2020 m.) Isabel Caño Aguilar: „Atstovas spaudai, kuriam nesvetima galisiška ironija“

Teko nemažai laiko dirbti su Davidu Gippini, jo padedama spaudai esu parengusi ne vieną interviu. Kai 2018 m. susipažinome, jis man pasirodė labai rimtas. Davido indėlis visada buvo vertingas ir labai gerai apgalvotas. Patiko jo gebėjimas greitai mąstyti. Jį pažinau ne tik kaip kolegą, bet ir kaip nuoširdų ir savo laiko kitiems negailintį žmogų, turintį sveikos galisiškos ironijos. Manau, kad mes gerai vienas kitą supratome. Žinoma, turėjome ir mažų draugiškų „nesutarimų“. Aš esu įtraukaus diskurso šalininkė, o David labiau laikėsi akademinio požiūrio ir nepritarė kai kurioms laisvesnės raiškos formoms. Dažnai apie tai diskutuodavome nesibaigiančiuose, turtinguose ir atviruose pokalbiuose. Turiu jam padėkoti už pasiūlytas taiklias pastabas ir gražias mintis rengiant daugelį mano tekstų.

Nors ir liūdna atsisveikinti su Davidu, linkiu jam didelės sėkmės naujajame etape. Neabejoju, kad Spaudos skyriaus darbuotojai jo labai pasiges. Aš taip pat.

GRUPI? NAUJIENOS

Tvarus ekonomikos atsigavimas yra vienintelis būdas stiprinti mūsų socialinę Europą?

parengė EESRK Darbdavių grupė

Rengiantis kitą mėnesį Porte vyksiančiam socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimui, Darbdavių grupės nariai susitiko su už darbo vietas ir socialines teises atsakingu Europos Komisijos nariu Nicolasu Schmitu. Nuoširdžios ir atviros diskusijos metu Darbdavių grupės pirmininkas Stefano Mallia pabrėžė, kad reikalingas greitas ekonomikos atsigavimas, kuris įmanomas tik tuo atveju, jei užtikrinsime mūsų įmonėms tinkamą verslo aplinką, kad jos galėtų būti konkurencingos, kurti darbo vietas ir taip užtikrinti mūsų visuomenės gerovę.

Išgyvenant didžiausią nuo Antrojo pasaulinio karo laikų ekonomikos nuosmukį, tvirtas ekonomikos atsigavimas yra būtina socialinės pažangos sąlyga ir jos varomoji jėga.

Tai reiškia, kad Europos socialinių teisių ramsčio (EPSR) įgyvendinimas ir Porto socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimas turėtų būti skirti ne tik socialinei politikai, bet ir ekonomikos atsigavimui ir konkurencingumui.

Todėl nepavyks skatinti darbo vietų kūrimą ir dalyvavimą darbo rinkoje priimant naujus teisės aktus ar kitus įpareigojimus, kuriais didinama įmonėms tenkanti našta. Šis metodas nepasiteisino praeityje ir tikrai neveiks šios dramatiškos ekonomikos krizės metu.

Vietoj to turime susikoncentruoti į darbo rinką, kuriose kartu su lankstumu ir įmonių gebėjimu prisitaikyti prie pokyčių būtų užtikrintas tinkamas darbuotojų saugumas, kūrimą.

Gyvybingas pramonės ir paslaugų sektorius bei verslumas tebėra svarbiausi Europos ateities klestėjimo ir gerovės veiksniai. Kad galėtume pradėti skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, mums reikia kvalifikuotos ir novatoriškos darbo jėgos. Norint išlaikyti mūsų socialinį modelį, labai svarbu užtikrinti konkurencingą investicijų bazę.

ES teisės aktai turėtų būti skirti tik tikrai tarpvalstybiniais klausimams spręsti. ES priimant teisės aktus, visos naujos ES lygmens iniciatyvos turėtų būti geriau pagrįstos įrodymais ir įvertintos pagal tai, kaip jomis prisidedama prie konkurencingumo. Šį tikslą padėtų pasiekti nauja tikslinė visų naujų iniciatyvų konkurencingumo patikra.

Darbdavių grupė su Komisijos nariu **N. Schmitu** susitiko balandžio 15 d. Diskusijoje aptarti įvairūs socialiniai klausimai, pavyzdžiui, EPSR veiksmų planas, Porto aukščiausiojo lygio susitikimas, Komisijos pasiūlymas dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio, socialinis dialogas ir kolektyvinės derybos.

Visą Darbdavių grupės pirmininko **S. Mallia** kalbą diskusijoje su Komisijos nariu **N. Schmitu** galite rasti paspaudę šią nuorodą.: <https://www.eesc.europa.eu/lt/news-media/news/speech-president-mallia-eesc-employers-group-meeting-commissioner-schmit> (dv/kr)

Deramas minimalusis darbo užmokestis yra labai svarbus socialinės sanglaudos aspektas

parengė EESRK Darbuotojų grupė

Deramas minimalusis darbo užmokestis yra labai svarbus socialinės sanglaudos ir kovos su dirbančiųjų skurdu ir nelygybe aspektas. Vis dėlto nemažai žmonių Europoje dirba labai sunkiomis sąlygomis, ypač turintys mažų garantijų darbą. Nors kai kuriose šalyse kolektyvinių derybų pakanka geroms darbo sąlygoms užtikrinti, tačiau taip yra ne visur.

Socialinės apsaugos nebuvimas turi sunkių pasekmių, ypač kai paaštrėja kitos problemos, kaip yra dabar dėl COVID-19 pandemijos sukeltos gilios sveikatos ir socialinės krizės.

Šiuo požiūriu [Europos Komisijos pasiūlymu dėl direktyvos dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje](#) siekiama, kad visi dirbantieji Europoje gautų deramą pragyvenimą užtikrinantį darbo užmokestį, kad būtų sustiprintos ir išplėstos kolektyvinės derybos socialinio dialogo metu gerbiant įvairias valstybių narių tradicijas. Pagal nacionalinius veiksmų planus, dėl kurių trišalio proceso metu susitariama su socialiniais partneriais, galima pasiekti aukštynkryptę darbo užmokesčio konvergenciją ir kartu kovoti su visų rūšių diskriminacija ir dirbančiųjų skurdu.

Atsižvelgdama į pasiūlymo skubumą, ypač į COVID-19 pandemijos sukeltus sunkumus, pranešėja **Cinzia Del Rio** pažymėjo: „Visi darbuotojai turi gauti teisingą ir deramą minimalųjį darbo užmokestį, kuris būtų nustatytas įstatymo arba kolektyvinėmis derybomis, siekiant užtikrinti deramą gyvenimą ir galimybes gauti socialinę apsaugą. Socialiniam ir darbo užmokesčio dempingui, dideliu darbo užmokesčio skirtumui, augančiam dirbančiųjų skurdui, kurį dažniausiai patiria jaunimas, moterys ir nepalankioje padėtyje esančios grupės, šalinti reikia tvirto Europos įsipareigojimo.“

2021 m. kovo 25 d. EESRK plenarinėje sesijoje priimtoje [EESRK nuomonėje dėl siūlomos direktyvos](#) pripažįstamas tokių priemonių rinkinio skubumas ir būtinybė, direktyvos deramumas ir teisinis pagrindas (tai patvirtinta [ES Tarybos teisiniame vertinime](#)), taip pat sąlygos, užtikrinančios pagarbą socialinių partnerių autonomijai. (prp)

Pilietinės visuomenės organizacijos turi būti visuomenės ir ekonomikos pokyčių po COVID-19 pandemijos varomąja jėga

parengė EESRK grupė „Įvairovė Europa“

Neseniai vykusioje grupės „Įvairovė Europa“ konferencijoje pilietinės visuomenės atstovai ragino savo organizacijas paaiškinti politikams, kokią visuomenę jie norėtų kurti ir kokiaje

norėtų gyventi.

Konferencijos [Pilietinės visuomenės organizacijos per COVID-19 pandemiją ir po jos: kokie iššūkiai ir kokios ateities perspektyvos?](#) dalyviai pažymėjo, kad labai svarbu užtikrinti **politinę sanglaudą ir prasmingą piliečių dalyvavimą**. Jie paragino laikytis holistinio ir integruoto požiūrio į politikos formavimą – aktyviai propaguoti ES vertybes, jos žmonių gerovę ir iniciatyvas „iš apačios į viršų“, kuriomis skatinama pagarba ES piliečių nuomonei ir teisėms. To siekiant itin svarbu bus palaikyti pandemijos metu užgimusias naujas solidarumo ir socialinio aktyvumo formas.

Grupės „Įvairovė Europa“ pirmininkas **Séamus Boland** pabrėžė išskirtinį pilietinės visuomenės organizacijų (PVO) iniciatyvumą ir paragino jas ir piliečius aktyviai dalyvauti po COVID-19 krizės atkuriant ir atgaivinant bendruomenes ir visuomenę.

„Atėjo laikas persvarstyti mūsų ekonomikos augimo ir valdymo modelius ir rasti pusiausvyrą tarp ekonomikos klestėjimo ir socialinės įtraukties, žmogiškojo kapitalo, tvarumo ir gerovės“, – pažymėjo **S. Boland**, kuris taip pat nurodė dvi realių pokyčių sąlygas: „Holistinis ir integruotas požiūris į politikos formavimą ir pilietinės visuomenės dalyvavimas formuojant ir realizuojant naują pasaulį.“

Grupės pirmininkas paragino ES ir nacionalines valdžios institucijas bendradarbiauti su PVO kaip su partneriais ir pabrėžė, kad pilietinė visuomenė ir valdžios institucijos turi toliau ginti demokratinį valdymą, pagrindines teises ir teisinę valstybę.

Visas konferencijos išvadas ir rekomendacijas galima rasti [čia](#). (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

[2021 m. Europos diena](#)

EESRK paprastai Europos dieną mini atverdamas savo duris visuomenei. Šiais metais dėl COVID-19 krizės žmonės iš visos Europos ir pasaulio kviečiami Pilietinės visuomenės namuose apsilankyti saugiu virtualiu būdu.

Gegužės 9 d. švęsdami Europos dieną minime Šumano deklaracijos, kuri davė pradžią šiandieninei Europos Sąjungai, paskelbimą. Tai proga pagalvoti, kas pasiekta solidarumu ir ką norėtume pasiekti ateityje.

Be to, tai leidžia ES piliečiams pasijusti netgi stipresniais, nes jie yra didesnio projekto dalis – tai atspindi visų ES institucijų bendras Europos dienos šūkis „KARTU – stipresni“.

Dalyvauk Europos dienoje ir ...

- **sužinok, ką EESRK daro tavo labui**, dalyvaudamas trimatėje 360 laipsnių ekskursijoje po EESRK; sužinok, kas mes esame ir ką veikiame ir susipažink su EESRK ir jo narių sukuriama pridėtinę vertę;
- iš pasakojimų apie mūsų narių organizacijas vietoje **sužinok apie EESRK narių veiklą savo gimtojoje šalyje** ir EESRK narių veiksmus vietos lygmeniu padedant ES atsigaivinti po krizės;
- **apsilankyk mūsų kultūros kampelyje ir interaktyviai bei originaliai sudalyvauk įvairiose virtualiose EESRK parodose;**
- **gyvai dalyvauk ir kituose mūsų renginiuose:** Europos diena – tai visų pirma taikos ir vienybės Europoje šventė, taigi virtualioje erdvėje bus rengiami įvairūs žaidimai ir pramogos, įskaitant virtualias ekskursijas po EESRK, gyvai vyksiantis internetinis seminaras su EESRK nariais, skaitmeninis fotokabinas ir fotografijų konkursas.

Prisijunk!

[2021 m. Europos diena | Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas \(europa.eu\)](#) (cl)

Redaktorius

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Numerinis rengėjas

Amalia Tsoumani (at)
Aude François (af)
Chloé Lahousse (cl)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Nicola Accardo (na)
Pablo Ribera Paya (prp)
Stefano Martinelli (sm)

Koordinatorius

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adresas

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas
Jacques Delors pastatas, 99 Rue Belliard, B-1040

Briuselis, Belgija
Tel. +32 2 546 9476
E. paštas eescinfo@eesc.europa.eu

EESRK info leidžiamas devynis kartus per metus Komiteto plenarinių sesijų metu. ? EESRK info leidžiamas 23 kalbomis.

EESRK info nėra oficiali EESRK veiklos ataskaita. Tokio pobūdžio dokumentai skelbiami Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba kituose Komiteto leidiniuose.

Atgaminti leidžiama, jei daroma nuoroda ? šaltinį – EESRK info – ir kopija nusiunčiama redaktoriui.

05/2021